

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΥΠΟΥ

Εισηγήσεις Συμβουλίου Οικονομίας και Ανταγωνιστικότητας Κύπρου για την Πράσινη Ανάπτυξη – Ενέργεια.

22 Ιουνίου 2022

Με αφορμή τις συζητήσεις που γίνονται αναφορικά με το θέμα του κόστους ενέργειας, ζήτημα που ταλανίζει την κυπριακή οικονομία, το Συμβούλιο Οικονομίας και Ανταγωνιστικότητας θεωρεί ότι αυτή η δυσμενής εξέλιξη θα πρέπει να αποτελέσει σημαντικό κίνητρο για την εφαρμογή ουσιαστικών μέτρων που μακροπρόθεσμα θα διαμορφώσουν ένα πλαίσιο στο οποίο η πράσινη ανάπτυξη θα αποτελεί γεγονός για την οικονομία του τόπου με τεράστια οικονομικά, περιβαλλοντικά αλλά και κοινωνικά οφέλη. Το Συμβούλιο θα ήθελε να επιστήσει την προσοχή στον κίνδυνο επικέντρωσης στην προώθηση προτάσεων/μέτρων βραχυπρόθεσμου χαρακτήρα για αντιμετώπιση των πληθωριστικών πιέσεων, που πιθανόν να εκτροχιάζουν τη στοχοπροσήλωση από τις αναγκαίες τομές και δράσεις που θα αποφέρουν τα επιθυμητά μακροπρόθεσμα αποτελέσματα όσον αφορά το επίπεδο της ανταγωνιστικότητας και βιωσιμότητας της οικονομίας.

Στην Πρόταση του Συμβουλίου που δημοσιεύτηκε στις 26 Μαΐου 2022 με τίτλο «Πράσινη Ανάπτυξη – Ενέργεια» περιλαμβάνονται επτά συγκεκριμένες εισηγήσεις που θεωρούνται από το Συμβούλιο καταλυτικές ως προς τους μακροπρόθεσμους στόχους και δεσμεύσεις της Κύπρου σε σχέση με την πράσινη μετάβαση, καθώς επίσης και υποστηρικτικές πολιτικές για τη χάραξη μιας ολιστικής προσέγγισης, οι οποίες μεταξύ άλλων θα συμβάλουν και στη μείωση του κόστους ενέργειας μακροπρόθεσμα.

Πιο κάτω αναφέρονται συνοπτικά οι εισηγήσεις του Συμβουλίου:

1. Δημιουργία Υφυπουργείου για το Κλίμα, το Περιβάλλον και την Πράσινη Βιωσιμότητα

Η δημιουργία ενός ξεχωριστού Υφυπουργείου θα έχει θετικά αποτελέσματα αφού θα προσδώσει τη δυνατότητα ενιαίας θέσπισης και παρακολούθησης της μακροπρόθεσμης ενεργειακής στρατηγικής, της σφαιρικής θεώρησης και κατεύθυνσης για το 2050 (κλιματική ουδετερότητα) και παρακολούθησης των Δεικτών Επίδοσης (KPIs) που θα καθοδηγούν τις δράσεις προς τον ενιαίο στόχο.

2. Χάραξη Μακροπρόθεσμης Ενεργειακής Στρατηγικής

Οι μεταρρυθμίσεις που προωθούνται σε παγκόσμια κλίμακα σε σχέση με την κλιματική αλλαγή και την αειφόρο ανάπτυξη επιβάλλουν τον άμεσο σχεδιασμό μίας μακροπρόθεσμης Ενεργειακής Στρατηγικής μέχρι το 2050, πέραν του σημερινού σχεδιασμού που έχει χρονικό ορίζοντα το 2030, για να μπορέσει η οικονομία της Κύπρου να επιβιώσει στις νέες παγκόσμιες συνθήκες πράσινης και αειφόρου ανάπτυξης.

3. Αναβάθμιση Δικτύου και Υποδομών Ηλεκτρικής Ενέργειας

Βασική προϋπόθεση για την απεξάρτηση από τις σημερινές ρυπογόνες συμβατικές μορφές ενέργειας είναι η μεγαλύτερη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ). Για να μπορέσει η Κύπρος να αυξήσει το ποσοστό χρήσης ΑΠΕ θα πρέπει να αναβαθμίσει το δίκτυο μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και να το μετατρέψει σε έξυπνο δίκτυο. Αυτό απαιτεί τεχνοοικονομικές μελέτες με αφετηρία τους κλιματικούς στόχους βάσει των συμβατικών υποχρεώσεων που έχει αναλάβει η Κύπρος για την κλιματική ουδετερότητα 2050, λαμβάνοντας υπόψη και το πώς αυτοί θα εξελιχθούν βάσει της Οδηγίας της ΕΕ “Fit for 55”.

4. Ελευθεροποίηση Αγοράς Ενέργειας

Η πλήρης ελευθεροποίηση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία είναι απαραίτητη για την αποτελεσματική προώθηση της παραγωγής ηλεκτρισμού από ΑΠΕ, σύμφωνα με τα τεθέντα χρονοδιαγράμματα, αναμένεται να ολοκληρωθεί πριν το τέλος του τρέχοντος έτους. Το Συμβούλιο τονίζει ότι είναι πολύ σημαντικό να μην υπάρξει οποιαδήποτε περαιτέρω καθυστέρηση στην πλήρη ελευθεροποίηση της αγοράς ηλεκτρισμού.

5. Αύξηση Παραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Ενίσχυση της Ενεργειακής Απόδοσης

Προεξάρχοντα ρόλο στην επίτευξη της αύξησης της παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ έχει η χρήση φωτοβολταϊκών πλαισίων, τομέας στον οποίο η Κύπρος έχει τη δυνατότητα να επιτύχει μεγάλες επιδόσεις από οικιακούς παραγωγούς, κτίρια γενικής χρήσης, δημόσια κτίρια και επιχειρήσεις. Η ψήφιση του εναρμονιστικού νομοσχεδίου για τη μεταφορά της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για τις ΑΠΕ στο εθνικό δίκαιο με ενσωμάτωση διατάξεων για την απλούστευση και επιτάχυνση των διαδικασιών αδειοδότησης έργων ΑΠΕ και συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας δικτύων διασύνδεσης τους, είναι ενέργεια η οποία πρέπει να προωθηθεί τάχιστα.

Σημαντική επίσης είναι η δημιουργία ενός ψηφιακού «One Stop Shop» για τη διευκόλυνση της πληροφόρησης και αδειοδότησης αιτήσεων για έργα ΑΠΕ, αλλά και διευκόλυνση ενεργειακών αναβαθμίσεων σε κτίρια, η οποία θα ενθαρρύνει την υποβολή αιτήσεων για έργα ΑΠΕ.

Στο πλαίσιο της ελευθεροποιημένης αγοράς ενέργειας, θα ήταν σκόπιμο να προωθηθεί ο σχεδιασμός δημοπρασιών παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, καθώς αυτό θα υποβοηθούσε την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ σε χαμηλότερες τιμές, επιτρέποντας έτσι και σε ξένες οντότητες να υποβάλλουν προσφορές, προωθώντας τον ανταγωνισμό.

6. Ηλεκτρική Διασύνδεση με γειτονικά κράτη

Η Κύπρος είναι η μόνη χώρα στην ΕΕ η οποία δεν είναι συνδεδεμένη με το ευρωπαϊκό δίκτυο, γεγονός που περιορίζει την ανταγωνιστικότητα της αγοράς ενέργειας και ενέχει ρίσκα ως προς την απρόσκοπτη παροχή ηλεκτρισμού στο νησί. Θα πρέπει να διασφαλιστεί η άμεση χρηματοδότηση και υλοποίηση του Έργου Κοινού Ενδιαφέροντος “EuroAsia Interconnector” για ηλεκτρική διασύνδεση με την Ελλάδα, το Ισραήλ και την Αίγυπτο. Η υλοποίηση του έργου θα τερματίσει την ενεργειακή απομόνωση της Κύπρου, θα προωθήσει την ενεργειακή ασφάλεια, θα συμβάλει στην ανάπτυξη μιας ανταγωνιστικής αγοράς ηλεκτρισμού και θα διευκολύνει την ανάπτυξη ΑΠΕ.

7. Αξιοποίηση των πόρων φυσικού αερίου της Κύπρου

Η ανάπτυξη του ενεργειακού τομέα μέσω της αξιοποίησης των πόρων φυσικού αερίου της χώρας (σε συνδυασμό με την προώθηση των ΑΠΕ και την εισαγωγή υγροποιημένου φυσικού αερίου) θα επιλύσει δραστικά το πρόβλημα της εξάρτησης της Κύπρου από το εισαγόμενο πετρέλαιο, θα προωθήσει την ενεργειακή ασφάλεια και θα βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας.

Θα πρέπει επίσης να καταβληθεί κάθε προσπάθεια για την εξασφάλιση πολιτικής και χρηματοδοτικής στήριξης από την ΕΕ για την πραγματοποίηση του έργου “EastMed pipeline project” που βρίσκεται υπό μελέτη, σχετικά με τη δημιουργία αγωγού φυσικού αερίου που θα συνδέει τους ενεργειακούς πόρους της Ανατολικής Μεσογείου με την ηπειρωτική Ελλάδα μέσω Κύπρου και Κρήτης.

8. Υποστηρικτικές πολιτικές

Θα πρέπει να προωθηθεί η τάχιστη υλοποίηση της εθνικής στρατηγικής για τον ψηφιακό μετασχηματισμό. Η ηλεκτρονική εξυπηρέτηση του κοινού στις συναλλαγές του με το δημόσιο και

τους οργανισμούς δημόσιου δικαίου αλλά και με τις επιχειρήσεις, αναμένεται να έχει ουσιαστικές επιπτώσεις στην κατανάλωση ενέργειας και τις εκπομπές αερίων.

Πρόσθετα, η υλοποίηση μεταρρυθμίσεων στην αγορά εργασίας και συγκεκριμένα η προώθηση της εργασίας από το σπίτι/τηλεργασίας τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα, θα βοηθήσουν στη μείωση της χρήσης των μεταφορικών μέσων και επομένως των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.

Ολόκληρο το κείμενο της Πρότασης «Πράσινη Ανάπτυξη – Ενέργεια» βρίσκεται αναρτημένο στην ιστοσελίδα του Συμβουλίου www.ecompet.cy.

*Συμβούλιο Οικονομίας και Ανταγωνιστικότητας
Λευκωσία, 22 Ιουνίου 2022.*